

Avontuurlijke wandelingen

in de Belgische Ardennen 2

2 Wilde zijriviertjes van de Amblève

LENGTE: 16 km

VERTREKPUNT: De wandeling vertrekt in Ville-au-Bois, een hooggelegen gehucht van de gemeente Aywaille langs de N606 tussen Stoumont en Spa. Het gehucht heeft geen kerk en, wat erger is, geen parkeerplaats. Aan het einde van het asfalt van de enige weg door het gehucht kan je parkeren langs de bosrand. Je kan er ook voor kiezen om de wandeling aan te vatten in Sedoz bij de monding van de Ninglinspo in de Amblève. Je wandelt langs het riviertje tot bij de waterval La Chaudière waar je inpikt op onze wandeling. Maar de kans is groot, zeker op mooie wandeldagen, dat de parking overvol is en dat je een eind verder langs de weg zal moeten parkeren. De gemeente Aywaille neemt de laatste tijd steeds meer maatregelen om de groeiende overlast van al de toeristen in te dijken.

OPENBAAR VERVOER: Het gehucht Ville-au-Bois ligt aan het einde van de wereld en is niet met het openbaar vervoer bereikbaar. Met buslijn L142 van de Waalse busmaatschappij TEC kan je 's morgens vlot vanuit het treinstation van Aywaille het gehucht Quarreux bereiken langs de N633, de weg die langs de Amblève loopt. Met dezelfde buslijn kan je 's avonds weer naar Aywaille. Dat lukt op weekdays, ook tijdens schoolvakanties. Op zaterdagen is de dienstregeling beperkter maar is de terugreis na de wandeling nog haalbaar met L142, misschien niet terug naar Aywaille maar zeker nog wel naar het treinstation van Trois-Ponts. Op zondag is de dienstregeling te beperkt om nuttig te zijn.

AANDACHTSPUNTEN: Deze wandeling bevat één steile beklimming, vanuit het gehucht Quarreux in het dal van de Amblève moet je over een afstand van een kilometer meer dan tweehonderd meter hoogteverschil overwinnen over een steile heuvel. Twee keer moet je afdalen langs oude holle wegen die nog weinig gebruikt worden. Je zal even moeten zoeken om het begin van deze wegen te vinden maar je zal ook moeten uitkijken tijdens het afdalen over de rotsige ondergrond die vol bladeren en stenen ligt. In de winter en na een periode met veel regen moet je voorzichtig zijn langs de riviertjes Ninglinspo en Chefna, bruggetjes en rotsen kunnen er dan glad bij liggen. Een keer laat de wandeling je een rots beklimmen, enkele meters hoog maar gemakkelijk en ongevaarlijk voor wie wat voorzichtig is. Een andere keer loopt de wandeling over de rotskam van de Roches Crahay, hier is er wel een afgrond en moet je wat uitkijken.

TOPOGRAFISCHE KAARTEN NGI: 49/3-4 en 49/5-6 (1:20.000)

 Ville-au-Bois is een gehucht van Aywaille dat amper een half dozijn huizen telt. Het gehucht ligt in een open plek midden in een bebost plateau op 470 meter hoogte. Het is een uitgelezen startplaats om de riviertjes de Chefna en de bekendere Ninglinspo te verkennen.

De Ninglinspo en de Chefna zijn twee snel stromende zijriviertjes van de Amblève. Tijdens hun totale loop die nog geen 4 kilometer lang is stromen de beide riviertjes naar hun monding in de Amblève die wel 200 meter lager ligt. Met hun verval van rond de 7,5% kunnen deze riviertjes als 'bergrivier' gecategoriseerd worden. De riviertjes stromen langs rotsblokken, er zijn natuurlijke baden en watervalletjes. In 1918 werd de Ninglinspo toegankelijk gemaakt door het aanleggen van een wandelpad en vele bruggetjes. Dit werk gebeurde onder de leiding van Edmond Rahir, een geoloog die toen reeds ijverde voor het behoud van de natuurrijkdom in de Ardennen. Deze gedreven man bracht uren door in de Ninglinspo om te begrijpen hoe die natuurlijke baden in de rivier in de loop der tijden gevormd werden. Deze kuipen, ook 'cuves' of 'marmites' genoemd, kregen charmante namen toebedeeld zoals het 'Bain des Naiades' en 'Bain de Vénus'.

De wandeling langs de Ninglinspo wordt in vele toeristische gidsen omschreven als de mooiste wandelroute van België. Begrijpelijk, maar dit zorgt voor een te grote toestroom van toeristen wat de charme niet ten goede komt. Op sommige mooie wandeldagen kan je ontgoocheld zijn door de drukte langs het riviertje. Het loopt zo de spuigaten uit dat de burgemeester van Aywaille de laatste jaren de toegang tot de Ninglinspo in bepaalde periodes aan banden legt. Kies bij voorkeur een weekday uit voor deze wandeling en een dag na een periode met veel regen of dooi, dat maakt de riviertjes veel spectaculairder.

De Chefna wordt soms het kleine zusje van de Ninglinspo genoemd. Dit riviertje is minder bekend dan de Ninglinspo maar ook de Chefna zoekt speels haar weg tussen grote rotsblokken. De watervalletjes op de Chefna zijn kleiner dan die op de Ninglinspo, wat in het voordeel is van de beekforel die deze kleinere watervallen wel kan overwinnen om het riviertje stroomopwaarts te volgen. In de vallei van de Chefna zie je nog restanten van enkele oude mijnen. Deze putten

werden in de rotsen gegraven door boeren die hun veld achterlieten om goud te zoeken in de ondergrond. Ze vonden 0,40 gram goud per ton puin en gaven er na dertig jaar de brui aan, met gebroken rug.

Op het gedeelte tussen de monding van de Chefna en de vallei van de Ninglingspo, loopt deze tocht over enkele minder toeristische wegen waarvan sommigen zelfs volledig in onbruik zijn geraakt. Wij zagen er tijdens onze verkenningen telkens groot wild, herten en everzwijnen die net als wij deze rustigere plekjes in het bos opzoeken.

BESCHRIJVING

Langs de Chefna naar de vallei van de Amblève

Je verlaat de asfaltweg in een bocht naast een gerestaureerde boerderij die enkele jaren een chique restaurant was, het wandelpad vertrekt naast de vroegere parkeerplaats van het voormalige restaurant. Je komt onmiddellijk bij de Chefna die hier nog een klein beekje is. Je steekt de beek niet over maar slaat net ervoor rechtsaf in een pad dat het beekje volgt. Je steekt de beek over via een brugje en je volgt het pad door het bos. Het pad brengt je op een berijdbare kiezelweg die je naar rechts volgt. Na een half kilometertje maakt de kiezelweg een bocht naar links maar jij wandelt hier rechtdoor in een bosweg. Je moet goed uitkijken want je moet de bosweg niet zo lang volgen: net na een zachte bocht naar rechts sla je rechtsaf in een paadje dat weer naar de Chefna leidt. Je steekt het riviertje over via het brugje, je slaat linksaf en bij de splitsing wat verder ga je rechtdoor.

Je blijft dit pad langs de Chefna nu een ganse tijd volgen. Soms wandel je een eind boven de beek en soms wandel je er vlak naast. Je komt langs restanten van een goudmijn en wat verder kom je op een brede kiezelweg die hier een scherpe bocht maakt. Neem de linkse tak van de kiezelweg, verder dalend dus langs de Chefna. Na 150 meter verlaat je de weg: kijk goed uit naar een pad aan de linkerkant van de weg dat afdaalt naar de Chefna. Je steekt het riviertje over via een eerste brugje. Net na dit brugje moet je goed opletten om vlak naast het riviertje te blijven lopen. Links op de heuvel zie je de boerderij van La Picherotte liggen, daar gaat het straks naartoe. Ook een tweede en een derde brugje steek je over. Honderd wandelpassen voorbij het derde brugje moet je het riviertje verlaten en links een stijgend paadje opgaan. Dit paadje vertrekt ter hoogte van een opvallende zijbeek van de Chefna die je op de andere oever ziet, de Ruisseau du Fond de Bablette. Wat verder moet je naar links een scherp teruglopend pad nemen. Dat pad is hol, ligt vol bladeren en stenen en kan soms meer op een beekje lijken. Sommige wandelaars volgen hier het parallelle een paadje door het sparrenbos naast het holle pad maar wij niet: het pad is het pad! Het pad loopt door een gekapte zone en heeft de allures van een bergpaadje. Na een scherpe bocht naar rechts kom je bij de oude boerderij van La Picherotte ①. Deze boerderij en de kelder ernaast zijn terug te vinden op heel oude kaarten, zelfs op de Ferrariskaart uit de 18de eeuw, maar voor het overige vonden wij over de geschiedenis van deze boerderij geen informatie. Maar wat een unieke plek! De

Sedoz

Vonceveux

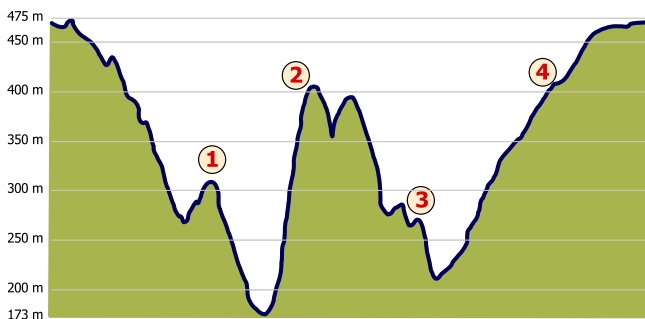
Vert Buisson

Quarreux

Ville au Bois

1 km

Map data © OpenStreetMap contributors

boerderij is met zorg gerestaureerd en we hopen maar dat de eigenaar geen problemen heeft met wandelaars. We hebben trouwens wel informatie gevonden over het pad langs de boerderij: dat is wel degelijk een publiek pad! Je wandelt voorbij de boerderij en aan het einde van de open plek volg je de bosweg naar rechts.

Een eerste zijweg links – die leidt naar een berijdbare bosweg - wandel je voorbij en wat verder kom je op de berijdbare bosweg, volg deze naar rechts. Ongeveer 200 meter verder moet je de berijdbare bosweg verlaten aan de rechterkant. Let op: de weg die je moet nemen is een heel oude weg en het begin van de weg is moeilijk te zien. Als de berijdbare bosweg een bocht naar links begint te maken, ben je te ver en heb je de afslag gemist. De oude weg is hol en vijftig meter na het begin van de weg ligt er een grote steen aan de rechterkant van de weg. De weg daalt stevig en ligt vol bladeren en stenen. Voorzichtig, dit is een echte beenbrekersweg! Na de lange afdaling kom je bij de bosrand waar je de weg naar links neemt, langs de bosrand. De weg brengt je op de N633, de rijweg naast de Amblève. Volg de rijweg naar rechts en wees voorzichtig, je wandelt hier best links naast de weg. De brug over de spoorweg leidt naar een 'verboden en instabiele brug' over de Amblève, maar de eigenaar van het Château de Spirlet mag er wel over. Je volgt dus de rijweg nog wat verder. Voorbij de plaats waar de Chefna onder de weg loopt verlaat je de N633 en je neemt rechts het asfaltwegje door het gehucht Quarreux.

Over de heuvel van Quarreux naar de Ninglinspo

Bij een oude waterpomp laat je een zijweg links liggen en je wandelt nog even rechtdoor langs een overdekte rustbank tot bij de volgende splitsing. Je neemt een bospad dat tussen de twee asfaltwegjes vertrekt. Blijkbaar wordt dit bos als speelbos gebruikt. Het bospad stijgt en loopt evenwijdig met de linkse asfaltweg. Het pad leidt naar een kleine parkeerplaats langs de weg maar je gaat niet zo ver: dertig passen voor de parkeerplaats moet je een ander pad nemen dat zich naar rechts afsplitst. Je begin hier aan de beklimming van de heuvel van Quarreux en je zal een kleine 200 meter hoogteverschil moeten overwinnen. Ben je er klaar voor?

Hou rechts aan tijdens de beklimming. Je komt al snel bij een rotskammetje, in het begin kan je dit rotskammetje naar rechts oversteken. Een paadje leidt je

wat hoger terug naar een doorgang van het rotskammetje waar je verder kan stijgen. Tijdens de beklimming zie je links een sparrenbos, daar ga je uiteraard niet naartoe want je moet de heuvel verder beklimmen. Ter hoogte van het einde van het sparrenbos kom je in een omgeving met mooie rotsblokken. Tien passen voorbij een grote eik neem je het pad naar rechts en je stijgt nog wat verder. Je komt bij de bosrand. Hier steek je een pad over en je wandelt recht op je volgend doel af: een opvallende rots met berken erop ②. Deze rots beklim je, dat kan in normale omstandigheden zonder veel gevaar. Op de top wandel je verder rechtdoor tot bij een brede bosweg die je naar links volgt, langs de bosrand.

Dankzij recent kapwerk heb je links een prachtig uitzicht met in de verte Remouchamps en Aywaille. Op een splitsing van boswegen sla je linksaf, een weg met stenen die daalt door het bos. Na een bocht naar links in het bos en een bocht naar rechts uit het bos wandel je rechtdoor, en je laat dus een dalende ontginningsweg links liggen. De weg daalt zacht verder. Tweehonderd meter verder sla je rechtsaf. Deze weg stijgt, is overgroeid en weinig gebruikt, er liggen stenen en takken in de weg en de weg lijkt soms meer op een beekje. Kortom, een ideale weg! De weg eindigt op een veel gebruikte bosweg die je naar links volgt. De weg splitst vrijwel onmiddellijk, jij neemt de linkse weg en je wandelt dus in feite rechtdoor, langs de rechterrاند van een sparrenbos. Je moet nu een weg aan de linkerkant zoeken en ook dit is een in onbruik geraakte weg, dit keer is het begin helemaal niet te zien! We hebben alleen als bruikbaar herkenningspunt voor het begin van de weg een jagersbordje met het getal '16' erop gevonden. Maar ja, dat bordje zal er ook niet voor eeuwig hangen. Als je aan een kruispunt van paden komt, heb je de weg gemist en moet je 80 passen teruglopen, dat is misschien nog de nuttigste aanwijzing. In het begin is de weg dus niet te zien maar dan plots is de weg er wel! Het is alweer een prachtige weg, hol en vol stenen en bladeren. De weg maakt in het begin een paar bochten, daalt dan stevig af en versmalt. Hier stormde een groep hevige everzwijnen voor onze voeten over het pad. Je blijft afdalen tot je op een brede berijdbare uitgekapte weg komt. Je volgt deze brede weg naar rechts, stijgend dus. In een scherpe bocht naar rechts loop je rechtdoor tot bij het uitkijkpunt Drouet. Je kijkt er uit over de vallei van de Ninglinspo. Als je naar links kijkt, dat is naar het noorden, zie je in de verte opvallende rotsen, dat zijn de Roches Crahay ③ waar de wandeling nu naartoe gaat.

Aan het uitkijkpunt loop je tien passen terug en dan neem je een dalend zijpad aan de rechterkant (als je met de rug naar het uitzichtpunt staat). Je komt snel op een kampad dat je naar rechts volgt. Het pad daalt stevig de kam af. Beneden laat je twee zijpaden rechts liggen en je gaat verder rechtdoor, nu stijgend over de kam. Net voor de rotsen neem je niet het dalende paadje rechts maar je volgt het stijgende pad verder naar links tot op de rotsen en je loopt helemaal bovenop de rotskam verder. Is dit geen prachtige plaats om te genieten? De verschillende uitzichtpunten kregen hier de namen van leden van de vereniging 'Les Amis de l'Amblève' die zich in de eerste helft van de 20ste eeuw inzetten om de rotsen en de vallei van de Ninglinspo toegankelijk te maken. Zo heet het uitzichtpunt op de twee reusachtige mysterieuze uitsteeksels 'Eugène'. Aan het einde van de

rotsmuur volgt het pad verder de kam en brengt je bij een volgend uitzichtpunt, 'Emile', bovenop een imposante rots van puddingsteen. Aan dit uitzichtpunt draai je scherp rechtsaf, een bergpad dat langs de rotsen afdaalt en je aan de voet van Emile brengt. Hier volg je het pad naar links. Een zijpad rechts laat je liggen en je wandelt voorbij eenabri, een natuurlijke schuilplaats in de rotsen. Het pad eindigt op een brede weg in het dal. Je volgt deze weg naar links, je laat een andere weg rechts liggen en je komt bijna onmiddellijk bij een bank met uitzicht op de waterval gevormd door de Ruisseau de la Chaudière die zich hier in de Ninglinspo stort.

Door de vallei van de Ninglinspo

Je daalt recht naar de waterval af en je steekt rechts van de waterval met een brugje de Ninglinspo over. Je gaat nu een gans eind het riviertje volgen. Soms kan je een bredere weg volgen maar als avontuurlijke wandelaars blijven jullie uiteraard zo dicht mogelijk bij het water wandelen. Je kan je hierbij laten leiden door de blauwe rechthoekjes van wandeling 21 van de gemeente Aywaille.

Na ongeveer drie kwartier kom je bij het Bain du Cerf, een mooie kuip met watervalletje. Hier wordt de Ninglinspo gevormd uit de samenvloeiing van twee beken: aan je linkerkant de Ruisseau du Hornay en aan je rechterkant de Ruisseau des Blanches Pierres. Het wandelpad leidt je over trappen omhoog in de vallei van de Ruisseau des Blanches Pierres. Verderop zie je beneden het Bain de Diana en wat verder het Bain de Vénus, de meest perfecte kuip uiteraard. Er zijn hier een paar paden die aan de linkerkant omhoog lopen maar jij blijft getrouwd de Ruisseau des Blanches Pierres volgen, onder andere over een indrukwekkende trappenconstructie.

Je komt uit op een bredere weg die in een haarspeldbocht over de beek loopt. Je neemt niet deze bredere weg maar je gaat rechtdoor en je neemt na enkele meters een zijpad links dat opnieuw vlakbij de Ruisseau des Blanches Pierres gaat lopen. Je laat opnieuw enkele zijpaden links liggen en je volgt getrouwd de ruisseau. Maar een beetje verder splitst het beekje zich en loopt het pad tussen de twee takken omhoog, weg van de beekjes.

Je komt in een open plek terecht met links een jagerszit. Je bent hier duidelijk al in veenachtig gebied. Aan het einde van de open plek volg je rechtdoor de wel zeer brede grasweg. Je wandelt nu op de Porallée ④. Deze weg werd in 1833 aangelegd door Leopold I om een einde te stellen aan het voortdurend geruzie tussen La Reid en Aywaille om het zeggenschap over deze bossen. Een berijdbare weg steek je over en je volgt de Porallée verder. Op het volgende kruispunt sla je rechtsaf in een hoek van 45 graden en je wandelt verder op een volgende brede grasweg. Je wandelt langs hooggelegen weiden en langs een riante woning. De weg leidt je weer naar Ville-au-Bois.

4 Het defilé van de Salm

LENGTE: 15 km

VARIANT: De wandeling bestaat uit twee lussen vanuit Salmchâteau, een lus van 4 kilometer en een lus van 11 kilometer. Elk van de twee lussen kan afzonderlijk gelopen worden.

VERTREKPUNT: De wandeling vertrekt aan de kerk van Salmchâteau even ten zuiden van Vielsalm in het noorden van de provincie Luxembourg.

OPENBAAR VERVOER: Het treinstation in Vielsalm ligt op enkele honderden meter van de wandeling. Er is hier een goede treinverbinding met Luik. Bij het buitenkomen van het station ga je rechts over de parking en over de weg langs de sporen. Verder over asfalt naar de brug over de spoorweg en aan het einde van de brug naar links over het asfaltwegje naast de spoorweg. Bij een mooie zitbank kan je aansluiten op de wandeling.

AANDACHTSPUNTEN: Op deze wandeling stijgt je in totaal meer dan 500 hoogtemeters. Vooral de beklimmingen van de heuvel van Bonalfa in het begin van de wandeling en van het rotsmassief Bec du Corbeau op het einde van de wandeling verlopen over zeer steile bergpaden. Tijdens de beklimming van het massief van de Bec du Corbeau kan je naar verschillende uitzichtpunten die niet beveiligd zijn en waar diepe afgronden gapen, hier moet je zeer voorzichtig zijn en in het bijzonder met kinderen. Zowel op het einde van de kleine lus als op het einde van tweede lus daal je telkens af naar Salmchâteau over een steil pad waar je moet uitkijken wegens losliggende stenen.

Het middengedeelte van de wandeling loopt door het Bois de Cierreux. Dit bos is dooraderd met brede boswegen maar deze wandeling loopt over enkele lang vergeten paden die wat overgroeid en zompig kunnen zijn.

TOPOGRAFISCHE KAARTEN NGI: 56/1-2 en 56/5-6 (1:25.000)

 De Salm is een Ardens riviertje dat in Trois-Ponts uitmondt in de Amblève. Vielsalm is het belangrijkste toeristisch plaatsje langs de loop van de Salm. Het riviertje werd genoemd naar de Graven van Salm die zich in de 12de eeuw in de streek vestigden. Voorheen heette het riviertje le Glain en merkwaardig genoeg is dat nog steeds de naam die ook vandaag nog voor de bovenloop gebruikt wordt op topografische kaarten. Ook op de brug over de Salm in Salmchâteau, waar de wandeling vertrekt, wordt fijntjes vermeld dat het riviertje eigenlijk le Glain heet. De titel van deze wandeling verwijst naar de vallei van de Salm die hier een kloof vormt tussen de hoge en steil oplopende heuvels aan beide kanten van de rivier. De naam Salmchâteau verwijst naar een kasteel dat hier in de 14de eeuw opgetrokken werd door de graven van Salm, ter vervanging van hun eerste kasteel in Vielsalm, tegenover de kerk. Dat is meteen de verklaring van de naam Vielsalm ("Vieil Salm"). Vandaag zijn alleen de twee middeleeuwse torens van de ingang van het kasteel bewaard gebleven. Ze werden door de huidige eigenaars gerenoveerd, onze wandeling loopt langs de torens. De kelders van de kasteeltorens dienden in de middeleeuwen als gevangenis voor misdadigers, dieven en mensen die van hekserij werden beschuldigd. Het kasteel werd dan ook lang "la vieille prison" genoemd. Van toverheksen hebben ze hier trouwens nog altijd last. Elk jaar op 20 juli nemen de Macralles, zoals de plaatselijke heksen hier genoemd worden, de stad Vielsalm in en vieren ze er hun sabbat. Tijdens de beklimming van de steile heuvel van Bonalfa moet je trouwens goed opletten voor Gustine Maka. Deze heks verleidde hier ooit een groepje jongeren met een glaasje tcha-tcha, nectar van bosbessen. Dat kwam de jongeren zuur te staan: ze veranderden plotsklaps zelf voorgoed in Macralles.

Rond Salmchâteau werd sinds de 16de eeuw de coticule gewonnen, een zeer hard gesteente dat gebruikt werd als slijpsteen van scheermessen. Het is een vorm van heel fijnkorrelige leisteende die in zeer dunne aders van ten hoogste enkele centimeters in de rotsen voorkomt. Tot ongeveer de jaren 1960 was de glorie van de coticule, deze steen werd uitgevoerd naar de ganse wereld onder de benaming "Belgische slijpsteen". Je wandelt op deze tocht trouwens langs en door verschillende oude leisteengroeven. De grote leistenen met afgeronde randen vind je hier nog altijd terug op de daken van oude huizen. Op de steenhopen heeft zich na het stopzetten van de industriële activiteit een zeldzame flora met onder andere zeer zeldzame korstmossen ontwikkeld. De oehoe, een van de grootste uilen ter wereld, komt er broeden. Er werden in de 19de eeuw mijngangen gegraven om tot de gesteentelagen van betere kwaliteit in de bergen door te dringen. Op deze wandeling kom je langs enkele van die oude mijngangen. Je kan er even de sfeer gaan opsnuiven maar ga niet te ver want de mijngangen worden vandaag bewoond door massa's beschermde vleermuizen. Op het einde van de wandeling kom je op de plaats waar de Kelten een kamp hadden, tweeduizend jaar geleden. Ze vestigden zich hier in de Ardennen waarschijnlijk om goud te zoeken. Het uitzicht op deze plaats is fenomenaal en om ten volle te genieten van deze plaats kom je hier beter niet te laat op de wandeldag. En er volgt nadien nog een steile afdaling naar het eindpunt die je beter niet in het donker maakt.

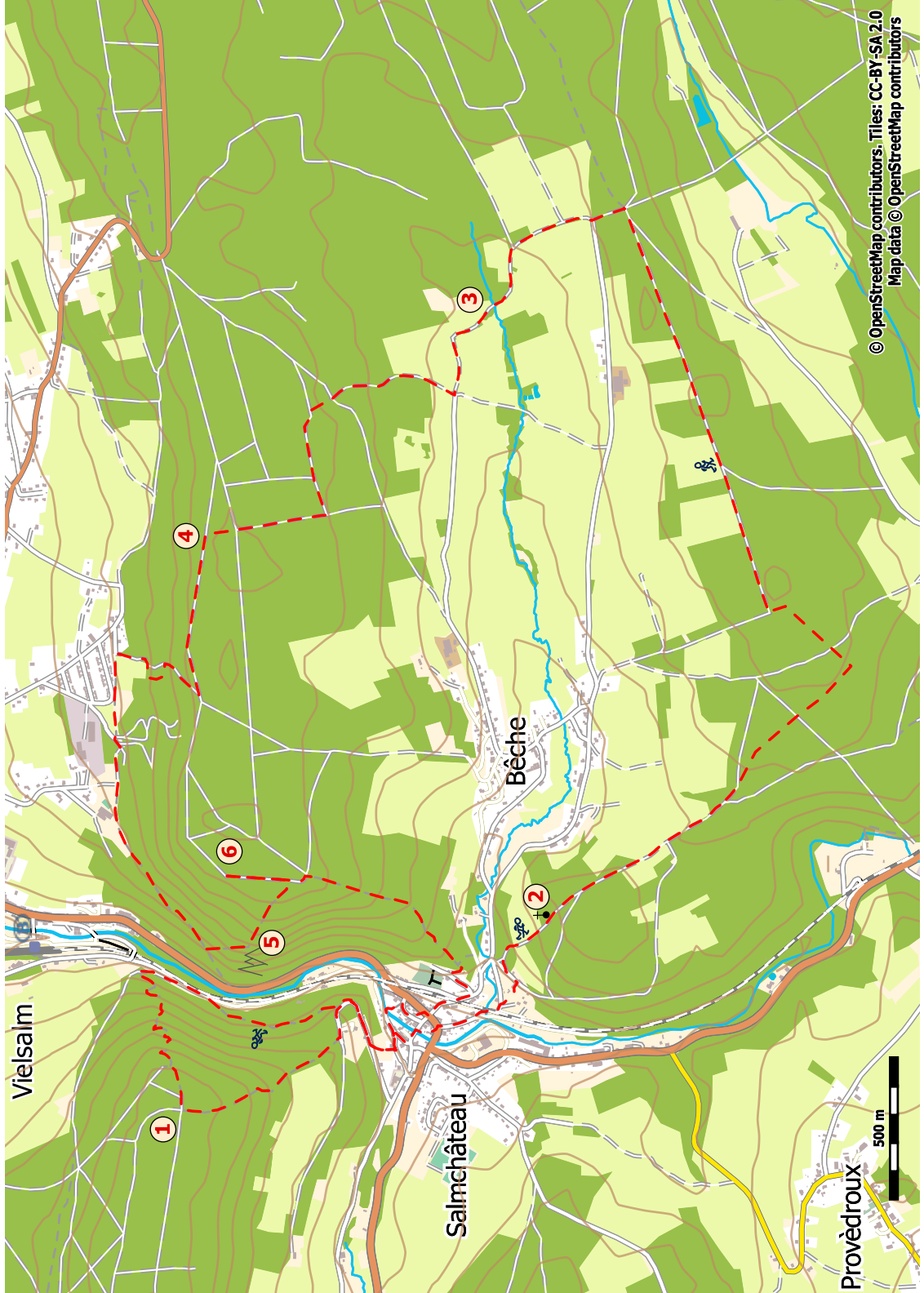
BESCHRIJVING

De beklimming van de heuvel van Bonalfa

Met je neus naar de kerkdeur loop je rechts naast de kerk een paadje in tussen de kerk en een stenen muur. Achter de kerk kom je in een eenrichtingsstraatje dat je naar rechts volgt. Na nummer 2 verlaat je het straatje en je slaat linksaf een pad in door een speeltuin. Op het einde steek je de Salm over. Aan de overkant volg je het straatje naar links en bij de splitsing aan nummers 13 en 14 neem je het rechtse straatje. Net na het eerste huis aan de rechterkant neem je rechts het stevig stijgend paadje. Boven kom je op een volgend asfaltwegje dat je naar rechts volgt. Je hebt hier zicht op de toegangstorens en andere restanten van het oude kasteel van Salmchâteau. Waar de weg een bocht naar links maakt verlaat je de weg aan de rechterkant, rechts van een leistenen muurtje vertrekt hier een paadje. Het paadje loopt even naast de muur en loopt dan verder in de flank. Als er niet teveel bladeren zijn zie je door de bomen beneden de spoorweg en aan de overkant van de vallei de rotsen van het massief Bec du Corbeau. Het einde van deze wandeling zal je tot op deze rotsen brengen. Het pad begint te dalen en je komt in een gebied met restanten van een steengroeve, er volgen er nog meerdere op deze tocht. Links kan je even naar een afgesloten mijngang. Het pad brengt je op een asfaltwegje naast de spoorweg. Even naar links maar snel, net voorbij een bank, verlaat je de asfaltweg. Neem hier niet het weinig gebruikte scherp teruglopende bospaadje maar hou dezelfde richting aan en neem de stijgende weg over de rotsbodem die naast het asfaltwegje stijgt.

Waar de weg een bocht naar links maakt, bijna ter hoogte van de spoorwegbrug die je beneden ziet, hou je halt. Hier moet je de steile beklimming aanvatten van de heuvel van Bonalfa. Het pad dat je moet volgen is een teruglopend pad dat vertrekt naast halte 46 van het Sentier Environnement van Vielsalm. Het pad is niet bewegwijzerd en tijdens de beklimming zal je af en toe misschien even het vervolg van het pad moeten zoeken. Af en toe zie je houten constructies langs het pad, deze zijn aangelegd voor echte mountainbikers die hier naar beneden durven rijden. Tijdens de beklimming krijg je een weids panorama op Vielsalm en zijn meer. Een echt berggevoel heb je hier! Als je twijfelt over de richting, bedenk dat je helemaal op de top van de heuvel van Bonalfa ① moet uitkomen.

Als je helemaal boven bent loop je nog even verder tussen – rechts – naaldbomen en – links – oud eikenbos. Bij een weg door de sparren rechts wandel je gewoon rechtdoor. Enkele meters voorbij een afgesloten pad door de eiken aan de linkerkant kom je op een kruispunt voor een sparrenbos. De weg rechtdoor door het sparrenbos is verboden maar dat is niet erg want je slaat hier linksaf in een pad tussen het eikenbos en het sparrenbos. Voorbij het sparrenbos krijg je een magnifiek uitzicht aan de rechterkant. Het is nog veel te vroeg maar wij konden op deze warme februari-dag toch niet aan de verleiding weerstaan om hier reeds een pauze in te lassen.

Het geel-rood bewegwijzerde pad daalt de heuvel van Bonalfa weer af. Je komt uit op de asfaltweg met de mooie naam Rue du Vieux Château. Je volgt deze weg naar links en je wandelt langs de oude toegangspoort met torens van het verdwenen kasteel. Je blijft het straatje volgen en je wandelt voorbij het leistenen muurtje waar je eerder de weg verliet. Nu volg je het straatje verder tot je het pad links naar beneden kan nemen, hetzelfde pad als op de heenweg. Beneden volg je het straatje even naar links en nu sla je bij de huizen met nummers 13 en 14 rechtsaf. Op de volgende splitsing sla je linksaf naar de Pont Madeleine over de Salm (of is het de Glain?). Leuk plekje met een bank hier bij het riviertje. Je bent nu weer in Salmchâteau en je ziet weer de kerk voor je maar je gaat niet zover: onmiddellijk na de Pont Madeleine sla je rechtsaf langs het riviertje. Een pad tussen huizen brengt je op de hoofdweg door het dorp.

Door het Bois de Cierreux naar de Ruisseau de la Rougerie

Je steekt de Rue des Comtes de Salm over en je neemt de Rue du Coticule. Voorbij de huizen kom je snel bij de beek la Rougerie. Er is een brugje maar je mag dit niet oversteken: je moet links door een tunneltje onder de spoorweg lopen. In dit tunneltje wandel je boven de beek, leuk! Op het einde van het tunneltje neem je een tegelpad naaar rechts en zo kom je uit aan de andere kant van de spoorweg. Hier volg je niet de weg langs de spoorweg maar je volgt de asfaltweg naar links. Maar opgelet: net voorbij de oprit van het eerste huis aan de rechterkant moet je rechts van de weg een pad opgaan. De meest recente kaarten waarop we dit pad terugvonden dateren van 1950! Toch bestaat het pad nog: het vertrekt in een opening tussen grote stenen. Het pad loopt langs achtertuinen en eindigt op een asfaltwegje.

Je volgt dit asfaltwegje naar links en je neemt snel de eerste bosweg rechts van de weg. Hier begint de calvarieweg met veertien stations, met telkens een kruis. De weg stijgt stevig door het bos, om boete te doen is het de bedoeling dat je afziet. Uit het bos volg je de calvarieweg verder omhoog langs een weide en nadien weer het bos in. De calvarieweg eindigt bij een kapel ② in het bos. In 1916 werd de kapel vernieuwd maar er stond hier al veel eerder een kapel,

misschien vind je het jaartal van de oorspronkelijke kapel in het metselwerk?

Er komt een weg van rechts maar je wandelt rechtdoor over het hoogste punt in het bos. Uit het bos krijg je zicht op een mooi heuvelend landschap van weiden en bossen met links het dorpje Bêche. Aan het einde van de weide aan de rechterkant is er een zijweg maar je wandelt verder rechtdoor over de veldweg langs de bosrand. De weg leidt je het bos in. Er is hier links een weg die terugloopt naar Bêche maar je stapt nog tien meter rechtdoor en dan neem je aan de splitsing de linkse bosweg. Zeer snel maakt deze bosweg een bocht naar links, op deze plaats vertrekt er rechtdoor een bemost pad. Deze kans laten we niet liggen: je gaat rechtdoor het bemoste pad op. Het pad loopt tussen varens door het donkere bos, hier komen weinig mensen. Na enkele honderden meters kom je op een belangrijke dwarsweg met palen van een gasleiding. Je steekt deze dwarsweg gewoon over en je wandelt verder over het vervolg van de oude ongebruikte weg. Weer enkele honderden meters verder kom je op een volgende bosweg met rotsige ondergrond. Aan de andere kant loopt de oude weg nog verder maar we volgen hem nu niet meer verder: neem de bosweg naar links. Je stijgt even. Op het volgende kruispunt van boswegen wandel je rechtdoor over een brede begroeide en bijna vlakke weg. Rechts in het sparrenbos zie je een boomhut, deze was in aanbouw bij onze verkenningen in februari 2021. De weg versmalt en maakt voor een sparrenbos een bocht naar links. Tachtig passen verder sla je rechtsaf in een bosweg.

Je vervolgt nu anderhalve kilometer in dezelfde richting. Af en toe zijn er weiden aan de linkerkant die mooie uitzichten bieden. Je let onderweg niet op een zijweg rechts en een zijpad links maar je volgt het pad altijd rechtdoor. Na de weiden loopt het pad het bos in en verbreedt. Bij een bosweg die van rechts komt wandel je nog even rechtdoor tot op een belangrijk kruispunt van boswegen. Je neemt hier de brede weg naar links en je komt snel op een volgend kruispunt. Je hebt hier een schitterend uitzicht op de vallei van de beek la Rougerie en op de Ardense heuvels en bossen naar het westen. Je wandelt hier rechtdoor en je volgt de zacht dalende veldweg tussen weiden. Je wandelt voorbij twee zijpaden aan de rechterkant en je blijft gewoon de zalige veldweg volgen die je na een paar bochten bij la Rougerie brengt ③. Kan je je inbeelden dat de Kelten hier tweeduizend jaar geleden goud delfden? Enkele heuveltjes getuigen van die vroegere activiteit. Een eindje voorbij de beek maakt de weg een bocht naar links en leidt naar een kruispunt van veldwegen. Recht voor je zie je Bêche liggen maar je moet hier rechtsaf want het wordt stilaan tijd voor een volgende beklimming.

Je stijgt eerst tussen weiden, dan langs de bosrand en op het laatste deel door het bos. De weg eindigt op een dwarsweg door het bos. Is het naar links? Of naar rechts? Wel, het is rechtdoor! Ik geef toe, ik ben wel in heel erg oude kaarten moeten gaan neuzen om sporen van dit pad te vinden. Het pad ziet er uit als een klein geultje door het bos en het is bedolven onder de bladeren. Bij

het begin zie je enkele oude verfmarkeringen op een boom links van het pad. Verloren lopen kan gelukkig niet, je houdt gewoon dezelfde richting aan en je komt onvermijdelijk op een bosweg, ook mooi en niet heel veel gebruikt. Volg deze bosweg naar links. Na twee bochten loopt de weg kaarsrecht verder. Onderweg is er bij een jagerstoren een zijweg aan de rechterkant maar je blijft gewoon rechtdoor gaan tot op een verharde dwarsweg. Rechtsaf en stijgen. Ongeveer op het hoogste punt in het bos steek je een belangrijke bosweg over, je wandelt rechtdoor en je staat bijna onmiddellijk voor de steile valleihelling van het natuurreservaat Thier des Carrières ④. Hier volg je het kaarsrechte pad naar links.

Door het natuurreservaat Thier des Carrières

De steile flank zit vol uitgravingen en gangen van oude leisteengroeven en is nu een natuurreservaat. Eventjes daalt het pad, je laat hier een verboden zijpad rechts liggen en je volgt het pad verder. De volgende zijweg aan de rechterkant neem je wel: deze weg vertrekt in een scherpe hoek bij een bord van het natuurreservaat, ongeveer vijfentwintig meter voor een splitsing. Na enkele tientallen meters staat er een elektriciteitspaal rechts van de weg. De weg daalt, even loopt de weg langs de rand van een diepe uitgraving aan de linkerkant. Wat lager moet je goed uitkijken: op de plaats waar er rechts naast de weg een ravijntje is moet je de weg verlaten en een dwarspad naar links nemen. Dit pad is niet gevaarlijk: als er nog een steile afgrond is dan ben je nog te vroeg en moet je eerst nog even dalen over de weg. In het begin van het pad staat er een ronde houten paal aan de rechterkant. Je loopt nu een oude steengroeve in met uitzonderlijke flora. Waar een elektriciteitsleiding het pad kruist moet je rechts afslaan in een pad langs de rand van een grote uitgraving. Eventueel kan je vooraleer rechts af te slaan eerst nog wat verder doorlopen om het gebied te verkennen maar je zal op je passen moeten terugkeren. Op het pad langs de rand van de grote uitgraving moet je voorzichtig zijn. Bij het einde van de uitgraving volg je het pad naar rechts met een weide aan je linkerhand. Je komt zo weer op de weg van daarstraks die je naar links volgt.

Op het einde van de weg, voor huizen, neem je niet het asfaltwegje naar rechts maar wel het graspad naar links dat langs achtertuinen loopt. De bewoners van de woonwijk maken er hier een verschrikkelijk potje van. Bij het laatste huis is er een doorsteekje naar de asfaltweg rechts maar je wandelt verder rechtdoor. Op een brede weg die van rechts komt ga je rechtdoor. Je laat links enkele verboden wegen liggen die de oude groeve inlopen je volgt de brede weg verder. Bij een omheinde tuin draait de weg naar rechts maar jij wandelt rechtdoor, langs de omheining van de tuin. Wat verder kom je terecht in een opslagplaats van bouwmaterialen. Net ervoor is er links een afgesloten oude mijngang, later op de wandeling volgen er nog andere die niet afgesloten zijn. Je wandelt verder rechtdoor tussen de bouwmaterialen. Op het einde van de opslagplaats vind je

een paadje dat rechtdoor het bos inloopt.

Alle rommel is nu snel vergeten en je wandelt een fantastisch deel van het natuurreservaat in. Links is er een open mijngang waar je even kan gaan piepen. Rechts zijn er verboden paden die afdalen, je blijft op gelijke hoogte in de flank verder lopen langs prachtige oude muurtjes. Je komt in een open deel van de berg terecht met uitzicht op Vielsalm en verder op een plateau met links oude muurtjes, steenhopen en uitgravingen. Na het plateau begint het prachtige pad te dalen in de bergwand. Alweer moet je goed opletten want een tweehonderdtal meter verder is er links weer een oude open mijngang. Vijf meter verder is er een zijpad links - dat je niet neemt - en nog tien meter verder is er een klein plateautje. Hier moet je linksaf een stijgend pad opgaan. Als je zicht krijgt op een slagboom en op de weg in de vallei dan heb je de mijngang en de zijpaden gemist en moet je rechtsomkeer maken. Je klimt dus het tweede zijpad na de mijngang op. Dertig wandelpassen verder is er een kruispunt van paden. Hier moet je rechtsaf slaan. Je beklimt hier het massief van de Bec du Corbeau ⑤. Dit is een pad met bergallures, je moet meer dan 100 meter hoogteverschil overwinnen en de helling is steil. Het pad leidt je langs verschillende rotsen van het massief die je prachtige uitzichten bieden.

Uiteindelijk kom je boven bij een omheining met erachter een open grasland. Hier was vroeger een Keltisch kamp ⑥. Je wandelt even naar rechts langs de omheining tot waar je links via een poortje het grasland in kan. Natuurlijk ga je hier even binnen tot aan het houten platform, je hebt er een grandioos uitzicht. Je keert even op je passen weer en je verlaat het grasland via hetzelfde poortje van zonet. Je laat het pad naar de Bec du Corbeau rechts liggen en de wegwijzer laat je hangen. Weet je waarom er 'Ne m'empotez pas' op de wegwijzer geschilderd is? Wel, de wegwijzer werd gemaakt door een plaatselijke inwoner van Vielsalm die ook het pad naar de Bec du Corbeau, dat hij in zijn jeugd dikwijls bewandelde maar dat met de jaren overgroeid was geraakt, opnieuw toegankelijk maakte. Maar vandalen stalen zijn eerste wegwijzer en hij moest zijn werk herbeginnen. Je laat dus het pad naar de Bec du Corbeau rechts liggen en je wandelt rechtdoor langs de omheining tot op een andere bosweg. Rechtdoor? Links? Nee, rechts! Er vertrekt hier een klein pad tussen de varens en over dat pad begin je aan de schitterende afdaling door het bos naar Salmchâteau.